

Neurologische aandoeningen

De bewusteloze patiënt

Dr. Filip Van den Brande

Dienst Anesthesie - Reanimatie
AZ Sint Jan AV, Brugge

Overzicht

- Syncope
- Suikerziekte
 - Hypoglycemie
 - Hyperglycemie
- CVA -TIA
- Epilepsie
- CO - intoxicatie
- Onderkoeling - Hitteslag
- Glasgow Coma schaal
- AEOUI - TIPS
- Differentieel diagnose van de bewusteloze patiënt

Glasgow Coma Scale

REACTIE VAN DE OGEN	
• spontaan openen	4
• openen na aanspreken	3
• openen na pijn	2
• niet openen	1
WOORDELIJKE REACTIE	
• samenhangend gesprek	5
• onsamenhangend gesprek	4
• losse woorden	3
• klanken	2
• geen reactie	1
REACTIE DOOR BEWEGING	
• reageert op bevel	6
• weert prikkel af	5
• trekt terug na prikkel	4
• buigbeweging ledematen	3
• strekbeweging ledematen	2
• geen reactie	1
GLASGOW COMASCHAAL	TOTALE SCORE

Syncope

- = plots kortstondig bewustzijnsverlies
- Oorzaken :
 - plotse bloeddrukval
 - hartritmestoornis
 - CO intoxicatie
 - psychiatrische stoornissen
 - ...

Syncope

- Vagale syncope
- Hypotensie met bradycardie
- Veroorzaakt door
 - warmte
 - pijn
 - emoties
 - ...

Syncope

- Behandeling
 - ABC met controle van vitale parameters
 - geef O₂
 - leg de patiënt met benen in hoogstand
 - Glasgow Coma schaal
 - vervoer de patiënt rustig in halfzittende houding

Suikerziekte

• Suiker + O₂

- Glycolyse
- Krebs-cyclus

• Energie (ATP)

• CO₂ en water (H₂O)

Suikerziekte

- Suiker heeft insuline nodig om verwerkt te kunnen worden
- Insuline wordt aangemaakt in de pancreas
- Suikerziekte is een tekort aan insuline en geeft dus te hoge suikerspiegels in het bloed

Suikerziekte

- Diabetes mellitus
 - Type 1 : op jonge leeftijd
 - Altijd insuline behandeling
 - Type 2 : op oudere leeftijd
 - Eerst medicamenteuze behandeling
 - Eventueel insuline behandeling

Suikerziekte

- Hypoglycemie
 - te lage suikerspiegel in het bloed
 - verwardheid, agressief gedrag, bewusteloosheid, epilepsie
 - kan alleen voorkomen door teveel insuline (of overdosis medicatie)

Suikerziekte

- Behandeling
 - ABC
 - bij vermoeden van hypoglycemie : geef suiker
 - bij een bewuste patiënt : cola (geen light), suiker, snoep
 - bij verminderd bewustzijn : vraag bijstand MUG, suiker IV

Suikerziekte

- Hyperglycemie
 - = te hoge suikerspiegel
 - bij ontdekken van suikerziekte of bij infectie
 - erg zieke patiënt met snelle ademhaling, buikpijn, shockerig, lage BD
 - Vraag bijstand MUG

CVA

- Cerebrovasculair Accident
 - = beroerte
 - hersenbloeding
 - herseninfarkt
 - TIA : kortstondig CVA (alle symptomen zijn weg binnen de 24 uur)

CVA

- Symptomen
 - verlamming, krachtsverlies
 - spraakstoornissen
 - problemen met zicht
 - woordvindingsmoeilijkheden
 - hoofdpijn
 - epilepsie
 - verschil de diameter van pupillen
 - coma

CVA

- Behandeling
 - CVA is een urgentie - 'Time is brain'
 - Binnen de 3 uur ⇒ Thrombolysie
 - ABC - Glasgow comaschaal
 - Geef zuurstof (neusbril)
 - halfzittend vervoer
 - MUG (afhankelijk van bewustzijn)

CO-intoxicatie

- Zuurstof wordt getransporteerd door de rode bloedcellen
- CO bindt aan het hemoglobine in de rode bloedcellen en zorgt ervoor dat er geen zuurstof meer kan getransporteerd worden

CO-intoxicatie

- CO = koolstofmonoxide
- = geurloos en kleurloos
- ontstaat bij onvolledige verbranding (bv verbrandingsmotor, gaskachel, kolenkachel, ...)

CO-intoxicatie

- Symptomen :
 - hoofdpijn
 - braken
 - verminderd bewustzijn, syncope, coma
 - snelle ademhaling
 - hartkloppingen

CO-intoxicatie

- Pas op : eigen veiligheid
- Saturatiemeter geeft geen correcte waarde
- ABC
- geef 15 l O₂/min via masker
- Vervoer naar een centrum met HBOT (AZ Sint Jan Brugge, OLV Aalst, ...)

Stuipen

- = epilepsie
- = vallende ziekte
- Ongecontroleerde schokkende bewegingen van armen en benen
- Abnormale activiteit van de hersenen

Stuipen

- Oorzaken :
 - koorts
 - vergiftiging
 - hypoglycemie
 - CVA
 - hersentrauma
 - alcoholmisbruik
 - hypoxie - zuurstoftekort
 - hersengezwellen - hersentumoren
 - herseninfecties
 - ...

Stuipen

- Fasen :
 - plots bewustzijnsverlies - schreeuw
 - tonische fase : patiënt verstijft- **tongbeet** - **urineverlies**
 - clonische fase : schokkende bewegingen van armen en benen
 - post-ictale fase : patiënt ontspant zicht en blijft bewusteloos - verward

Stuipen

- Status epilepticus
 - Aanval die meer dan enkele minuten duurt
 - Meerdere aanvallen kort na elkaar
 - Levensbedreigende toestand

Stuipen

- Behandeling
 - Voorkom dat de patiënt zich kwetst
 - Geef O₂
 - Zorg voor vrije luchtweg ; aspireer indien nodig
 - Vraag bijstand MUG
 - Leg patiënt in laterale zijlig

	LICHAAMSTEMPERAATUUR	SYMPTOMEN
veilig	37-36 °C	beven koudegevoel verwardheid
	35-34 °C	beven koude huid gestoorde spraak
	33-32 °C	beven geheugenverlies
gevaar	32-30 °C	beven trage pols rîmesloorissen blauwe ledematen (cyanose) lage bloeddruk areactieve wijde pupillen gespannen spieren (in plaats van beven)
levensgevaar	30-29 °C	trage ademhaling (3-6/min)
	28-27 °C	hartstilstand of hartfibrillatie
	27-26 °C	beeld van klinische dood: bewusteloosheid wijde niet-reagerende pupillen, slappe spieren

Onderkoeling

- Behandeling
 - Controleer vitale functies - ABC
 - Geef O₂
 - Verwijder eventueel natte kledij
 - Verplaats zonder schokken - gevaar voor hartstilstand
 - Vraag bijstand MUG
 - Reanimeer tot patiënt warm is

Hitte beroerte

- Vnl. bij kinderen, ouderen, gehandicapten, ...
- Verhoogde lichaamstemperatuur
- Rode, droge huid
- Geen zweeten (meer)
- Tachycardie, tachypnoe
- Soms braken of diarree
- Soms verminderd bewustzijn, verwardheid

Hitte beroerte

- Behandeling
 - Controleer vitale functies
 - Vraag bijstand van MUG indien nodig
 - Geef 10 - 15 l O₂/min via masker
 - Breng de patiënt in een koele omgeving - koel eventueel af
 - Laat de patiënt geen inspanning doen